

Družinsko podjetje kot inkubator

Predrag Ljubotina mag.posl.ved

Izkušnje: Družinsko podjetništvo, proizvodnja, marketing > 30 let

Poslovno svetovanje in raziskave na področju DP

Področje dela: Svetovanje, medsebojni odnosi (poslovni, družinski).

Zakaj ste pomembni?

- Razvite države ⇨ več kot 85% podjetij je družinskih
- povprečen doprinos GDP-ju ⇨ 45%
- kreirate največ inovacij
- ustvarite največ delovnih mest
- več prispevate k lokalni skupnosti
- družinske vrednote ⇨ stabilnost

Kongo Gumi 1428 let; 578-2006;

60 generacij;

2004 – 80% prihodki od templjev.

In vendar...

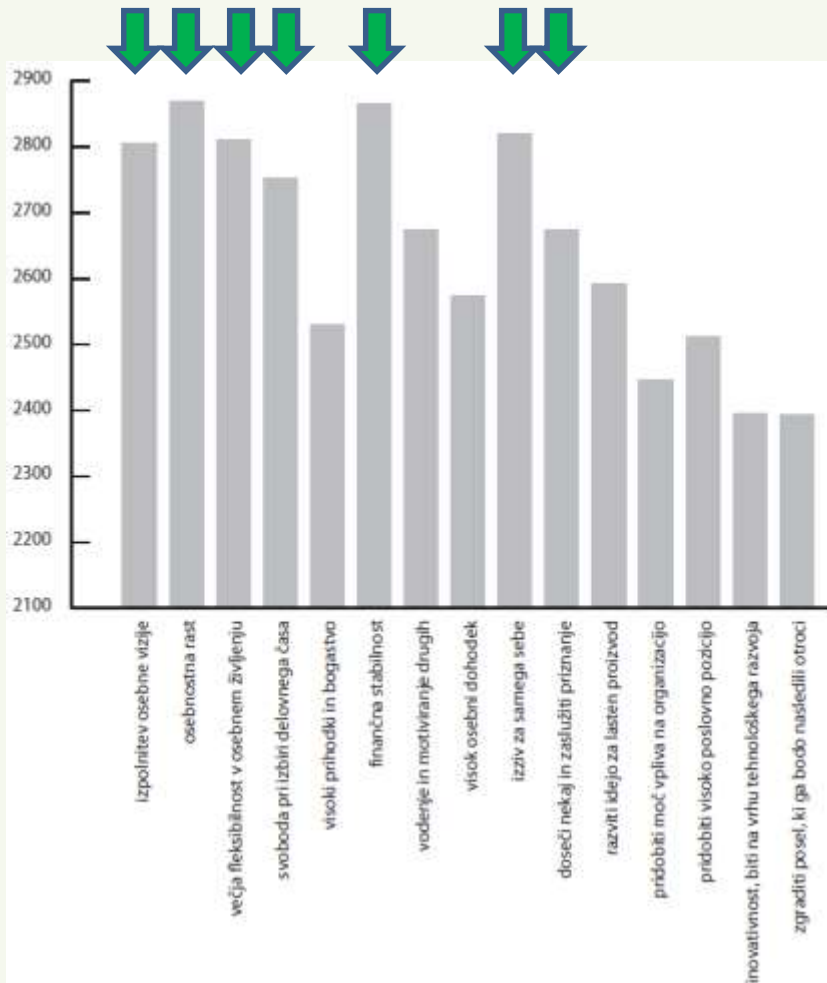
- 30% DP uspešno prestane prvo tranzicijo
- 13% prestane drugo
- 3% DP uspešno prestane 3. predajo lastništva
- Ali pričakujete nasledstvo DP?
 - Ustanovitelji ⇨ DA ⇨ 67%
 - Nasledniki ⇨ DA ⇨ 22,7%
- 1/3 staršev bo imela priložnost predati DP nasledniku!
- 2/3 naslednikov ⇨ javni sektor
- 65% DP bo prenašalo lastništvo v naslednjih 5-ih letih

Kariera mladih potencialnih naslednikov DP

- Malo neodločenih
- Delež odločenih za nasledstvo se ohranja
- Večina išče izkušnje z zaposlitvijo
- Izkušnje nato uporabijo za nov start-up

Motivi mladih pri izbiri kariere

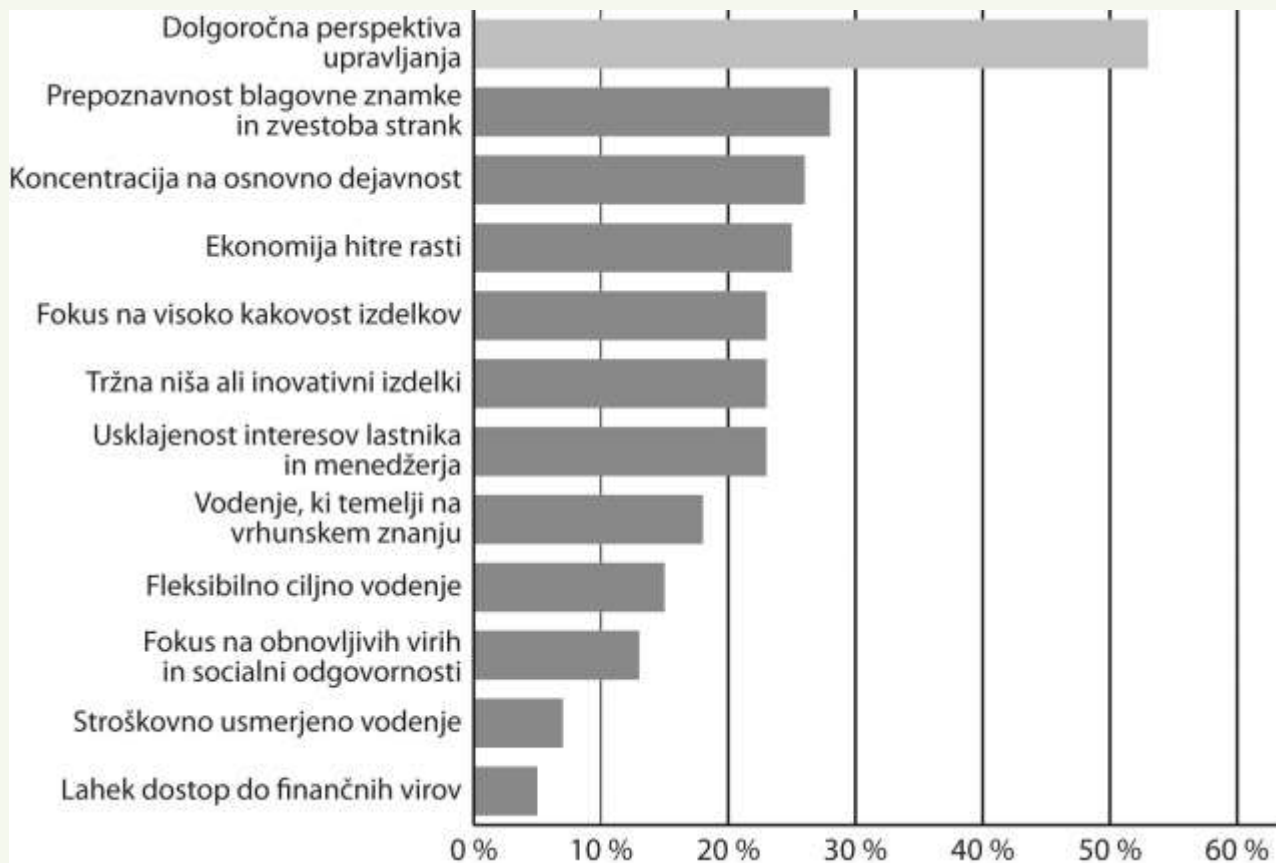
1. Izpolnitev osebne vizije
2. Osebnostna rast
3. Večja fleksibilnost v življenju
4. Finančna stabilnost
5. Izziv za samega sebe
6. Svoboda pri razporejanju časa
7. Dosežki in priznanja drugih

In vendar:

2/3 mladih išče službo.

Slabih 20% se vidi v DP.

Problema se lastniki zavedamo...

Dejavniki, ki so pomembni za uspešen razvoj DP

Kaj lahko naredimo?

KOMUNIKACIJA in VKLJUČEVANJE

- Jasna vizija ⇒ strateški načrt ⇒ angažiranje naslednikov ⇒
⇒ usposabljanje ⇒ začnite zgodaj
- Upoštevati naslednikove ideje in potrebe

KOMUNIKACIJA ⇒ **Zakaj načrtovati nasledstvo DP?**

- Ne načrtovati ⇒ postati del načrta nekoga drugega.
- Boljša razumljivost ciljev staršev.
- Pozicioniranje vseh naslednikov ⇒ pravočasno.
- Upoštevati pričakovanja naslednikov ⇒ umestiti v načrt.
- Učinkovit nadzor in pravočasen odziv na nenačrtovane okoliščine.
- Jasna usmeritev ⇒ učinkovito izobraževanje naslednikov.
- Dolgoročna, stabilna rast.

KOMUNIKACIJA ⇨ Zagotoviti Ravnovesje

**Ne pozabite na
potrebe naslednikov!**

Družinske potrebe

**Ne podredite
poslovnih potreb!**

Poslovne potrebe

VKLJUČEVANJE ⇨ Notranje podjetništvo

- Nekoč: Izobražuje družina ⇨ pripadnost družini ⇨ potomci želijo ostati
 - prenos znanj – zelo zgodaj (njiva, hlev, hiša,...)
 - prevzem posestva ali odhod na delo
 - odraščanje = vzgoja = močne družinske vezi
- Danes:
 - stara mama
 - vrtec
 - šola
 - psihologi, svetovalci,...
 - odraščanje ⇨ konkurenčnost (tudi v družini) ⇨ odtujenost družinskih članov
 - Izobražuje družba ⇨ pripadnost družbi ⇨ zaposlitev javni sektor?

Uspeh DP ↑ ⇨ čas za vzgojo ↓

Resnica je vmes

- Družba ne nauči vsega.
- Upoštevajte čustvene probleme preden čustva postanejo problem DP !
- Več časa za vzgojo naslednika.
- Uspeh DP je bolj odvisen od naučenih veščin kot od pripadnosti !
- Učenje podjetniških veščin \approx učenje plavanja
 - strah in upor,
 - začetni zgodaj,
 - potrpežljivost,
 - upoštevanje osebnosti, nevsiljivost,
 - vztrajnost,
 - in, splavali so!
- Podobno je pri podjetniških veščinah.

Notranje podjetništvo in nasledstvo

- Lastnik obdrži nadzor.
- Učenje naslednikov.
- Možnost samouresničitve ⇨ avtonomnost naslednika
- Več otrok ⇨ več podjetij ⇨ pozicioniranje naslednikov
- Alternative: Ostane del DP **ali** spin-off ⇨ pripadnost ostaja.
- Olajša karierno izbiro nasledniku:
 - prednosti varnega okolja DP,
 - lasten podjetje, kreativnost in neodvisnost,
 - vse možnosti so še vedno odprte.
- Odhod ⇨ izguba možnosti ⇨ naslednik se trudi ostati v DP!

Nasledstvo = sprememba DP ≠ sprememba naslednika

- Ne vsiljujmo lastnih zamisli.
- Poslušajmo naslednike, ker:
 - so neobremenjeni ⇨ sveže ideje
 - prinašajo nova znanja
 - imajo razvito lastno osebnost
 - spomnimo se sebe
- Vgradimo njihove ideje v DP
- Ponudimo pomoč in varno okolje
- Pustimo odprta vrata za izhod...
- ... njihov ali svoj!

Povzetek

- **KOMUNIKACIJA** ⇨ **Izdelajte strateški načrt DP**
 - Načrtujete zgodaj.
 - Vključite naslednike – zgodaj!
 - Zunanja pomoč.
 - Načrtujte izstop.
 - Zgodnje usposabljanje
- **VKLJUČEVANJE** ⇨ **Inkubator v okviru DP:**
 - Dolgoročno odprte vse možnosti.
 - V vsakem primeru ohranja tesno sodelovanje.
 - Ne ruši zgrajenega ⇨ odpira nove možnosti ⇨ ohranja stabilnost.
 - Ne prodajajte svojih pričakovanj ⇨ kupujte naslednikova

Hvala za pozornost!

Veliko družinske sreče in poslovnega uspeha!